

Dokument s plenarne sjednice

B9-0425/2022

3.10.2022

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o smrti Mahse Amini i represiji nad prosvjednicima za prava žena u Iranu (2022/2849(RSP))

Marco Campomenosi, Marco Zanni, Anna Bonfrisco, Susanna Ceccardi, Silvia Sardone, Jaak Madison, Harald Vilimsky, Joachim Kuhs, Bernhard Zimniok

u ime Kluba zastupnika ID-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o smrti Mahse Amini i represiji nad prosvjednicima za prava žena u Iranu
(2022/2849(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Iranu,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966., čiji je Iran potpisnik,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a protiv mučenja i drugih oblika okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja iz 1985.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta iz 1989.,
- uzimajući u obzir iranski Ustav, a posebno njegove zaštitne mjere protiv mučenja i proizvoljnog pritvaranja,
- uzimajući u obzir najnovije izvješće posebnog izvjestitelja UN-a o stanju ljudskih prava u Islamskoj Republici Iranu,
- uzimajući u obzir izvješće „World Watch List 2022”, koje je sastavila organizacija Open Doors,
- uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
 - A. budući da je Mahsa Amini, 22-godišnja pripadnica kurdskog naroda i Iranka, podrijetlom iz Saqqaze u pokrajini Kurdistan, pala u komu i preminula 16. rujna 2022. nakon što ju je u Teheranu uhitila policija za čudoređe, tj. posebna policijska skupina zadužena za javnu provedbu propisa o nošenju islamskog hidžaba; budući da je uhićena jer njezin hidžab nije zadovoljavao obvezne vladine standarde o nošenju hidžaba; budući da policija tvrdi da je umrla od zatajenja srca te je njezinu smrt nazvala „nesretnim slučajem”; budući da naknadni dokazi pokazuju da je zadobila smrtonosne udarce;
 - B. budući da je podčinjavanje žena neosporno obilježje islama; budući da su od početka Islamske Republike prava žena u Iranu ograničena te je nametnuto nekoliko zakona, uključujući obvezno nošenje pokrivala za glavu;
 - C. budući da su prema zakonu o „obveznom nošenju pokrivala za glavu” i optužbama za „neprikladno nošenje pokrivala za glavu” iranskim ženama uskraćena njihova temeljna prava na slobodu te su bile podvrgnute uznemiravanjima, uhićenjima, zatvaranjima, mučenjima, bičevanjima, pa čak i ubojstvima zbog represivnih zakona koji su im nametnuti;

- D. budući da je ovaj slučaj doveo u središte pozornosti represiju nad ženama u Iranu i izazvao prosvjede protiv zakona o hidžabima i strogih represivnih mjera režima usmjerenih protiv najosnovnijih prava iranskog naroda;
- E. budući da je smrt Mahse Amini potaknula prve velike prosvjede oporbe na iranskim ulicama od 2019., kada su vlasti suzbile prosvjede zbog cijene goriva, što je stajalo života 1500 osoba;
- F. budući da su mnoge žene u znak potpore izašle na ulice, odvažno se suprotstavile policijskim službenicima i skinule svoje marame za glavu, koje su u mnogim slučajevima čak i zapalile, te budući da su mnoge žene također javno odrezale svoju kosu;
- G. budući da su se prosvjedi proširili na 162 grada u svih 31 pokrajina; budući da je u posljednja dva tjedna broj mirnih prosvjednika koji su ubijeni od strane represivnih državnih snaga jer su zahtjevali promjene kako bi ostvarili svoja demokratska prava do 28. rujna 2022. premašio 240 osoba, dok je više od 12 000 osoba uhićeno;
- H. budući da su ljudi pokazali svoju solidarnost u mnogim dijelovima svijeta, među ostalim u Afganistanu, gdje je 25 žena prosvjedovalo pred iranskim veleposlanstvom uzvikujući „žene, život, sloboda!”, isti slogan koji se koristio u prosvjedima u Iranu, nakon čega su ih talibanske snage rastjerale pucnjevima u zrak;
- I. budući da iranske sigurnosne snage i dalje napadaju prosvjednike koji se protive konzervativnom kodeksu odijevanja za žene u toj zemlji; budući da su u nedavnom napadu na prosvjednike iranske snage navodno ubile Hadis Najafi, dvadesetogodišnju Iranku čiji je snimak na kojem se vidi kako veže svoju nepokrivenu kosu i hrabro se pridružuje prosvjedima u kratkom roku postigao rekordnu gledanost na internetu; budući da su joj, prema izvješćima, pucali u trbu, vrat, srce i ruku;
- J. budući da je u iračkoj regiji Kurdistan ubijeno 13 osoba nakon što je Iran lansirao projektile i naoružane bespilotne letjelice ciljajući baze iranskih kurdske oporbenih skupina okriviljenih za sudjelovanje u podupiranju prosvjeda zbog smrti Mahse Amini; budući da je taj izgovor netočan i promiče netočno tumačenje tijeka događaja;
- K. budući da je iranski predsjednik i vjerski čelnik Ebrahim Raisi, koji je 1988. već bio član „povjerenstva za smrt” u Teheranu, u skladu s međunarodnim pravom optužen za progon tisuća političkih disidenata, za promicanje sustavne diskriminacije i nekažnjavanja te za proizvoljna i nezakonita ubojstva iranskih građana, od kojih su mnogi žene, pa čak i djeca, tijekom počinjenja prošlih i aktualnih zločina;
- L. budući da režim ometanjem i isključivanjem interneta u velikim dijelovima Irana pokušava spriječiti prijenos i širenje vijesti i slika o prosvjedima, prikriti pravi opseg ustanka i spriječiti otkrića o razmjerima masakra i represiji nad prosvjednicima;
- M. budući da su zakonodavne promjene u Islamskoj Republici dodatno ugrozile pravo na slobodu mišljenja, vjeroispovijesti i uvjerenja; budući da prema organizaciji Open Doors Iran zauzima deveto mjesto od 50 zemalja u kojima se kršćani suočavaju s najvećim progonom; budući da osobama koje prijeđu s islama na kršćanstvo prijeti posebna opasnost od progona; budući da je izražena zabrinutost zbog izmjena kaznenog

zakona prema kojima bi širenje kršćanske poruke moglo dovesti do kaznenog progona;

- N. budući da Iran ne priznaje dvojno državljanstvo i da se osobe s dvojnim državljanstvom EU-a i Irana i dalje uhićuju i često koriste kao sredstvo prisile u međudržavnim odnosima; budući da je najmanje desetak državlјana EU-a proizvoljno pritvoreno u Iranu, uključujući francusko-iransku akademkinju Faribu Adelkhah, njemačko-iranskog državljanina Nahida Taghavija i švedsko-iranskog državljanina dr. Ahmadrezu Djalalija;
1. oštro osuđuje smrt Mahse Amini koja je uslijedila nakon uhićenja od strane policije za čudoređe; traži da se provede neovisna, transparentna i vjerodostojna istraga o uzroku njezine smrti te da se odgovorne osobe privedu pravdi;
 2. izražava zabrinutost zbog položaja žena u Iranu, čija su prava ograničena od samog početka Islamske Republike; nadalje, izražava zabrinutost zbog donošenja i provedbe zakona o obveznom nošenju pokrivala za glavu;
 3. izražava solidarnost sa ženama i drugim prosvjednicima koji su izašli na ulice i odvažno se suprotstavili policiji kako bi tražili poštovanje svojih demokratskih prava; naglašava da ti hrabri postupci iranskih žena imaju univerzalnu važnost u smislu borbe protiv ugnjetavanja, obrane prava žena i prava na slobodu savjesti, vjeroispovijesti i odijevanja, dok represija koju predvodi iranska vlada predstavlja negiranje tih prava i jednakog dostojanstva muškaraca i žena;
 4. oštro osuđuje brutalnu represiju nad prosvjednicima u Iranu i poziva iranski režim da zaustavi svoje kontinuirano, sustavno i neprihvatljivo nasilje nad vlastitim građanima te da odmah pusti na slobodu one koji su nepravedno pritvoreni;
 5. duboko žali zbog reakcije EU-a i njegova neshvaćanja temeljnih problema kad je riječ o muslimanskom pokrivalu za glavu; napominje da reakcija EU-a ukazuje na njegovu iznimno problematičnu dvojaku retoriku jer se, s jedne strane, pretvara da podupire iranske žene koje se bore za emancipaciju, dok s druge strane promiče nošenje muslimanskog pokrivala za glavu unutar EU-a; žali zbog činjenice da EU tu dvosmislenost opravdava pretvarajući se da prihvata slobodu i toleranciju;
 6. podsjeća da je EU u više navrata promicao nošenje muslimanskog pokrivala za glavu financiranjem ili kroz službenu komunikaciju, primjerice u okviru obilježavanja Europskog dana mladih, kampanje „Freedom in Hijab” (Sloboda u hidžabu), partnerstva Komisije s islamskom udrugom FEMYSO ili dodjele europske nagrade za inovativno poučavanje, koja prikazuje djevojčicu koja nosi veo; osuđuje te mјere i poziva Komisiju da preispita svoju politiku u tom pogledu i da odmah prestane financirati sve udruge za koje se sumnja da su povezane s radikalnim islamom;
 7. osuđuje blokiranje interneta od strane iranskog režima i naglašava da je važno da iranski narod ima slobodan i neometan pristup internetu;
 8. poziva države članice da izvrše pritisak na iranski režim kako bi se okončalo ugnjetavanje iranskog naroda i okončala njegova potpora terorizmu u Europi, kao u slučaju Assadollaha Assadija, iranskog diplomata osuđenog u Belgiji na 20 godina zatvora zbog planiranja bombaškog napada, kao i drugdje u svijetu;

9. poziva države članice da pojačaju napore za poboljšanje položaja državljana država članica EU-a s dvojnim državljanstvom koji su nepravedno pritvoreni u Iranu;
10. ponavlja svoju zabrinutost zbog situacije u kojoj se nalaze politički zatvorenici koji se nalaze u pritvoru u neprimjerenim uvjetima, i to često nakon održavanja nepravednih sudskih postupaka; izražava zabrinutost zbog sustavne primjene produljenog boravka u samici, proizvoljnih uhićenja ili pritvaranja i uskraćivanja pristupa liječenju, posjetima i dopustu, čime se krše međunarodne obveze Irana;
11. žali zbog činjenice da je diplomat iz EU-a prisustvovao inauguraciji iranskog predsjednika Ebrahima Raisija u kolovozu 2021., dok su mnoge europske zemlje bojkotirale svečanost;
12. naglašava važnost poštovanja prava na slobodu mišljenja, vjeroispovijesti, uključujući pravo na vjersko preobraćenje, ili uvjerenja – univerzalnog ljudskog prava; poziva države članice da pruže potporu kršćanskim manjinama u Iranu;
13. poziva Europsku uniju da čvrsto stoji na strani emancipacije žena i djevojčica te priznavanja njihova jednakog dostojanstva;
14. nalaže svojoj predsjednici da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, glavnom tajniku UN-a te vrhovnom vođi i predsjedniku Islamske Republike Irana.